

Hoe moet ik bidden

Bidden doe je zo

Serie B Thema 28

Bouwsteen: Bidden doe je zo

Focus binnen de Kennisbasis: Traditie, Transcendentie

Focus binnen Burgerschap: Kerndoelen 1, 2, 3, 12, 34, 37, 38, 47, 54, 56

Groep: 5,6

Duur: 45 minuten

LESOPBOUW

- Het verhaal 'Hoe moet ik bidden'
- In het verhaal stappen door gesprek aan de hand van vragen.
- Op verhaal komen: Bidden doe je zo

Bijlagen:

- Het verhaal 'Hoe moet ik bidden'
- Vertelplaat
- 11 Afbeeldingen over manieren van bidden

Zelf toevoegen:

- Kaars en waxinelichtjes op schaal, aluminiumfolie of een doek
- Pennen en papiertjes

ELEMENT

De leerlingen zien Jezus vaak bidden.

INTRODUCTIE

Allerlei godsdiensten, culturen en tradities kennen vormen van bidden. Het wordt niet altijd meer zo genoemd en we gebruiken allerlei andere termen zoals bijvoorbeeld 'meditatie'. Maar allen hebben ten doel een innerlijke stem te horen, te overdenken, te vragen of te danken. In hoeverre je daarin geloof in God betreft, is voor ieder een persoonlijke keuze. De behoefte aan bidden is er al zolang de mens leeft. De vraag van de leerlingen aan Jezus om hen te leren bidden resulteert in een kort gebed dat wij kennen als het 'Onze Vader'. In de vroege kerk kreeg dit gebed een plek in de liturgie. Dat is de volgorde van de dienst. En nu, 2000 jaar later, is het 'Onze Vader' het gebed dat over de hele wereld in alle kerken van alle christelijke denominaties wordt gebeden. Er zijn wel kleine verschillen in enkele woorden tussen de denominaties maar aan de strekking is in al die jaren niet getoerd. Het gebed kent zijn waarde, in welke vorm of christelijke geloofsovertuiging dan ook.

HET VERHAAL 'HOE MOET IK BIDDEN'

Vertelling naar het Bijbelverhaal uit het Nieuwe Testament, het Evangelie van Matteüs, Hoofdstuk 6; 7-15 en het Evangelie van Lucas, Hoofdstuk 11; 1-10

Vertel het verhaal en bekijk samen de vertelplaat.

IN HET VERHAAL STAPPEN

Om in het verhaal te kunnen stappen en het te verkennen, stel vragen aan je groep.

- Verhelderingsvragen om na te gaan of ze het goed hebben gehoord.
- Ervaringsvragen om hun eigen ervaring aan de ervaring van de personages in het verhaal te verbinden.
- Levensbeschouwelijke vragen om het verhaal meer filosofisch te onderzoeken, te pelgrimeren door de woorden en een beetje tussen de regels te kruipen.

Tip bij gesprek

- Bidden wordt in alle godsdiensten gedaan. Verbreed het gesprek dat ook zo veel mogelijk want dit kan een mooie gelegenheid zijn om leerlingen die met een ander geloof worden opgevoed, te vragen hun gebed tot God uit te spreken en te vertalen. Zijn er overeenkomsten? Wat zijn de verschillen?
- Bidden gaat ook met gebaren of rituelen. En vaak op vaste momenten zoals voor het eten of slapen. Geef ruimte aan alle leerlingen om hun traditie te laten horen en zien. Denk aan handen vouwen, ogen dicht, een gebed voor het slapen gaan, kaarsje branden, kruisteken maken, gebedsliedje zingen, getijden gebed (salat) zoals moslims bidden, enzovoorts.

Verhelderingsvragen:

- Waarom wilden de leerlingen van Jezus leren bidden?
- Waarom hoeft een gebed niet lang te zijn?
- Wat betekent schuldenaren?
- Wat betekent beproeving?
- Wat betekent 'verlos ons van het kwade'?

Ervaringsvragen:

- Wie bidt er wel eens? Van wie heb je dat geleerd?
- Hoe doe je dat dan?
- Als je wel eens bidt, waar doe je dat dan?
- Wie kent het gebed dat Jezus aan zijn leerlingen leert? Waar en wanneer bid jij dit gebed?

Levensbeschouwelijke vragen:

- Is het erg als je niet alle woorden in een gebed begrijpt?
- Kun je leren bidden?
- Tegen wie kun je in je gebed praten?
- Kun je bidden ook als je niet gelovig bent?
- Is er een manier van bidden die de beste is?

Maak nu de brug naar het onderdeel 'Op verhaal komen'. Daarin maken de leerlingen kennis met diverse vormen van bidden.

OP VERHAAL KOMEN 'BIDDEN DOE JE ZO'

Stap 1

Laat de leerlingen de volgende foto's zien op het digibord van mensen die op verschillende manieren bidden.

Afbeelding 1: klein kind kan meerdere godsdiensten zijn

Afbeelding 2: meisje Christen

Afbeelding 3: jongen Islam

Afbeelding 4: vrouw katholiek

Afbeelding 5: Joden bij Klaagmuur

Afbeelding 6: Boeddhistische monniken

Afbeelding 7: Vrouw kan vanuit godsdienst maar ook andere religie of levensbeschouwing

Afbeelding 8: Christenen Protestants

Afbeelding 9: Kaarsen belangrijk in meerdere godsdiensten

Afbeelding 10: Bidden in Katholieke kerk.

Afbeelding 11: Hindoes bij heilige rivier de Ganges

Stap 2

- Vraag de leerlingen welke van de foto's ze vinden passen bij hun beeld van bidden en waarom.
- Laat dan afbeelding 'Pelgrim' zien. Deze foto is van mensen die een pelgrimstocht maken naar Santiago de Compostella. Dat zie je aan het bord aan de kant van de weg. Vertel dat nog niet maar vraag de leerlingen 'wat doet deze mensen?'
- Waarschijnlijk geven zij aan mensen te zien die aan het wandelen zijn.
- Vraag hoe ze weten of iemand aan het bidden is of niet.
- Vraag de leerlingen of deze man aan het bidden zou kunnen zijn.
- Vraag of ze iemand kennen die lopend op pelgrimstocht is gegaan. Wat kunnen ze daarover vertellen?

- Geef aan dat christenen geloven dat bidden op heel veel manieren kan, tijdens een wandeling of op een mooie plek in de natuur, aan tafel, op school, tussendoor, of door een kaarsje aan te steken thuis of in de kerk, of tijdens een mooi lied of muziek. Een gebed hoeft niet altijd een vaste vorm te hebben. Het kan zoals het 'Onze Vader' of als een ander vast gebed dat je hebt geleerd maar het hoeft niet.
- Als je niet gelooft dat God bestaat, kun je wel stil worden in jezelf. Dan kun je soms ineens een mooie gedachte krijgen. Dan geloof je dat je die zelf hebt bedacht.

Stap 3

- Vertel de leerlingen dat ze buiten alleen en in stilte gaan wandelen. Ze mogen elkaar niet storen. De opdracht is stil te worden in zichzelf. Welke gedachte komt er in je op? Misschien bedenken ze wat ze tegen God zouden willen zeggen of voor wie ze zouden willen bidden. Als ze niet in God geloven, willen ze misschien wel iets moois zeggen tegen iemand die er niet meer is. Misschien hebben ze een wens of willen ze iemand ergens voor bedanken.
- Ga met de leerlingen naar buiten. Als het kan zou het mooi zijn om de natuur van een park of een bos op te zoeken. En zo niet blijf je op het schoolplein.
- Geef de leerlingen een teken dat de wandeling is afgelopen maar dat ze stil moeten blijven en zo hun gedachte of gebed kunnen vasthouden.
- Als de leerlingen terug komen in de klas, mogen ze hun gebed op een blaadje schrijven, maar het hoeft niet. Zorg voor pennen en papiertjes.
- Zet in de klas op een schaal, aluminiumfolie of doek een aantal waxinelichtjes en een brandende kaars. De leerling mag kiezen om een kaars aan te steken en/of het gebedje erbij te leggen.

